

وه زاره تي ناوخو

ژماره: (١٢٠٣٤) له: ٢٠١٨/٨/١٤

ئاماره به مادده (١٣) له ياساي بهرنگار بونوهي بازرگاني كردن به مروف ژماره (٢٨) ي سالي ٢٠١٢ كه له نهجمهني نوينه راني عيراق ده رچوه و بهر كار كراوه به پي ياساي ژماره (٦) ي سالي ٢٠١٨ له پرله ماني كوردستان - عيراق و به پي نمو ده سه لاتهي پيمان دراوه له ياساي وه زاره تي ناوخو ژماره (٦) ي سالي ٢٠٠٩ برپارماندا به ده رچواندني نمو رينمايه ني خواره وه:

رينمايه ژماره (٣) ي سالي ٢٠١٨

تايبه ت به بهرنگار بونوهي بازرگاني كردن به مروف له هه ريمي كوردستان

مادده يه كه م:

مه به ست له بازرگاني كردن به مروف: راكيشاني كومه لئيك كه س يان گواستنه وه يان حه وانه وه يان يان پيشوازي كردنيان به هوي هه ره شه كردني به هيز يان به كار هيناني هيز يان جو ره كاني تر وه كو شيوه كاني به زور يان رفاندن يان به لا پيدا بردن يان فيلكردن يان به كار هيناني (استغلال) ده سه لات يان پيدان يان وه رگرتني بر يكي پاره يان دياري بو وه رگرتني ره زامه ندي كه سيك كه ده سه لاتي هه يه يان سهروه سيه ت (ولايه) له سه ر كه سيكي تر به مه به ستي فروشتنيان يان به كار هينانيان (استغلال) له كاره كاني به دره وشتي يان سيكسي يان سوخره يان كاري به زور يان به كويله كردن يان سوال كردن (ده روزه كردن) يان بازرگاني كردن به ئه نداماني له شيان يان بو مه به ستي خسته نه ژير تاقير كرده وه ي پزيشكي.

مادده ي دووه م:

يه كه م: ليژنه ي ناوه ندي (مركزي):

١- نمو ليژنه يه پيك ده هيندر يت به فه رماني وه زي ري ناوخوي هه ريمي كوردستان به ناوي (ليژنه ي ناوه ندي بهرنگار بونوهي بازرگاني كردن به مروف له هه ريمي كوردستان) به سه رو كايه تي به ريوه به ري گشتي ديوان و به ئه نداميه تي نوينه راني لايه نه په يوه نديداره كان (ئاساي شي گشتي + ده سته ي مافي مروف + وه زاره تي كاروباري كومه لايه تي + وه زاره تي داد + وه زاره تي ته ندروستي + وه زاره تي پهروه رده + وه زاره تي روشنبيري ولوان + وه زاره تي خويندني بالاو تويزينه وه ي زانستي + فه رمانگه ي په يوه نديه كاني دهروه + وه زاره تي دارايي و ئابووري + وه زاره تي ئه وقاف و كاروباري ئاييني + پاريزگا و ئيداره سه ربه خوكان + برپارده ري ليژنه ي ناوه ندي).

٢- ئه رك و ئامانجه كاني ليژنه ي ناوه ندي:

أ- داناني پلان و پرؤگرامي پوخت بو بهرنگار بونوهي ديارده ي بازرگاني كردن به مروف و بنپر كردني.

ب- پيشكه شكردني راسپارده ي پيوست بو بهرنگار بونوهي ديارده ي بازرگاني كردن به مروف و به دوا داچووني جيبه جيكرديان به هه ماهه نكي له گه ل لايه نه په يوه نديداره كان.

ج- ئاماده كردني راپورت ي په يوه ست به بازرگاني كردن به مروف به پي ري كه وتننامه نيوده وه لئه تيبه په يوه نديداره كان و بهر زكر دئه وه ي بو لايه ني په يوه نديداره.

د- هاوکاری و ههماهنگی کردن له گهڻ لایه نه تاییه تمهنده کان بۆ هاوکاری کردنی قوربانیانی بازرگانیکردن به مرۆف و گۆزپینه وهی زانیارییه کان و توانا و شاره زایی له گهڻ لایه نه و لاتانی دراوسیتی هه رپم و حکومه تی عیراقی فیدرال و نوینه رایه تی و نووسینگه و بالیۆزخانه ی ولاتان له به غدا و کونسولخانه کان له هه رپمی کوردستان و ریکخواه نیۆده و له تییه تاییه تمهنده کان.

ه- پیشنیارکردنی رپوشوینه گونجاوه کان بۆ هاوکاری کردنی قوربانیانی بازرگانیکردن به مرۆف و وپاریزگاری کردن له شایه ده حاله کان و تاوانلیکراوان.

و- هه لسان به که مپینه کانی وشیارکردنه وه و رۆشبرکردن بۆ ناگاداربوون له مه ترسییه کانی بازرگانیکردن به مرۆف به هاوکاری له گهڻ ریکخواه کانی کۆمه لگهی مه ده نی و دامه زراوه نه کادیمی و ئاینییه کان و ناوه نده کانی توێژینه وه.

ح- ده رچوواندنی راپۆرتی سالانه په یوه ست به حاله ته کانی بازرگانی کردنی به مرۆف و کۆششه کانی حکومه ت بۆ به ره نگاربوونه وه یان.

دووهم :

۱- لیژنه ی لاوه کی :

أ- لیژنه یه که له هه ر پارێزگایه که و ئیداره یه کی سه ره خۆ پیکده هیندریت به ناوی (لیژنه ی لاوه کی به ره نگاربوونه وه ی بازرگانیکردن به مرۆف) به سه ره زکایه تی پارێزگار یان سه ره رشتیاری ئیداره ی سه ره خۆ و نه دنامه یه تی لایه نه په یوه ندیداره کانی پارێزگا و ئیداره سه ره خۆکان (به رپۆه به ری ئاسایش + به رپۆه به ری گشتی ته ندروستی + به رپۆه به ری پۆلیس + به رپۆه به ری به ره نگاربوونه وه ی توندو تیژی دژی ئافره تان + به رپۆه به ری گشتی ته وقاف + به رپۆه به ری گشتی په روه ده + به رپۆه به ری نووسینگه ی مافی مرۆف + به رپۆه به ری نووسینگه ی نه هیشته نی بازرگانی کردن به مرۆف + به رپۆه به ری گشتی رۆشنبری و لاوان + به رپۆه به ری نشینگه + بریاره ی لیژنه ی لاوه کی) .

ب- پیشنیار و پاسپارده کانی ئەم لیژنه یه به رزده کریتته وه بۆ لیژنه ی ناوه ندی.

۲- ته رکه کانی لیژنه ی لاوه کی :

أ- دانانی پلان و پرۆگرامی پوخت بۆ به ره نگاربوونه وه ی دیارده ی بازرگانی کردن به مرۆف و بنه پرکردنی .

ب- پیشکه شکردنی راسپارده ی پپویست بۆ به ره نگاربوونه وه ی دیارده ی بازرگانی کردن به مرۆف و به دوا داچوونی جیبه جیکردنیان به ههماهنگی له گهڻ لایه نه په یوه ندیداره کان.

ج- نه بجامدانی که مپینه کانی وشیارکردنه وه و رۆشبرکردن بۆ ناگاداربوون له مه ترسییه کانی بازرگانیکردن به مرۆف به هاوکاری له گهڻ ریکخواه کانی کۆمه لگهی مه ده نی و دامه زراوه نه کادیمی و ئاینییه کان و ناوه نده کانی توێژینه وه.

د- چاودیژی کردنی ئەو کرێکاره بیانیانهی که له رێگای فیزی هه‌ریمی کوردستان دینه هه‌ریمی کوردستان بۆ کارکردن و دلتیابوون له‌وهی که بازرگانیان پێوه‌ناکریت له‌لایه‌ن که‌س یان سپۆنسه‌ر یان خاوه‌ن کار به‌ هاوکاری دادگای تاییه‌تمه‌ند و هۆبه‌ی لیکۆلینه‌وه‌ی تاییه‌ت به‌ که‌یسه‌کانی بازرگانی کردن به‌ مرۆف له‌ پارێزگاگان و ئیداره‌ سه‌ربه‌خۆکان .

ه- به‌رزکردنه‌وه‌ی پێشنیارو پاسپارده‌و راپۆرتی وه‌رزی و سالانه‌ بۆ لیۆنه‌ی ناوه‌ندی به‌مه‌به‌ستی په‌سه‌ندکردن و بریار له‌سه‌ر دانی.

ماده‌ی سییه‌م :

۱- هینانه‌کایه‌ی به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی به‌ره‌نگاریبونه‌وه‌ی بازرگانی کردن به‌ مرۆف له‌ وه‌زاره‌تی ناوخۆی هه‌ریمی کوردستان و ده‌به‌ستریته‌وه‌ به‌ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی دیوان، ئەفسه‌ریک به‌رپۆه‌ی ده‌بات که‌ پله‌که‌ی له‌ (مقدم) که‌مه‌تر نه‌بی‌ت و ئەرک و کاره‌کانی به‌پێی سیسته‌می ISO 9001:2015 ده‌ستنیشان ده‌کریت.

۲-

أ- هینانه‌کایه‌ی نووسینگی به‌ره‌نگاریبونه‌وه‌ی بازرگانی کردن به‌ مرۆف له‌ پارێزگاگان و ئیداره‌ سه‌ربه‌خۆکان و ده‌به‌ستریته‌وه‌ به‌ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی نه‌هیشته‌نی بازرگانی کردن به‌ مرۆف له‌ وه‌زاره‌تی ناوخۆی هه‌ریمی کوردستان که‌ ئەفسه‌ریک به‌رپۆه‌ی ده‌بات که‌ پله‌که‌ی له‌ (نه‌قیب) که‌مه‌تر نه‌بی‌ت.

ب- پێکهاته‌ی په‌یکه‌ری ریکخسته‌نی نووسینگی به‌ره‌نگاریبونه‌وه‌ی بازرگانی کردن به‌ مرۆف له‌ پارێزگاگان و ئیداره‌ سه‌ربه‌خۆکان پێک دیت له‌: (هۆبه‌ی لیکۆلینه‌وه‌، هۆبه‌ی به‌دواداچوون، هۆبه‌ی جولانه‌وه‌و یاسایی، هۆبه‌ی وشیارکردنه‌وه‌، هۆبه‌ی کارگی‌ری).

ج- ئەرکه‌کانی نووسینگی به‌ره‌نگاریبونه‌وه‌ی بازرگانی کردن به‌ مرۆف له‌ پارێزگاگان و ئیداره‌ سه‌ربه‌خۆکان:

۱- چاودیژی کردن و لیکۆلینه‌وه‌و به‌دواداچوونی که‌یسه‌کانی بازرگانی کردن به‌ مرۆف و بازرگانی کردن به‌ئه‌ندامانی له‌شی مرۆف له‌ده‌ره‌وه‌ی یاسای به‌خشین و چاندنی ئەندامانی له‌شی مرۆف له‌کوردستانی عێراق ژماره‌ (۱)ی سالی ۲۰۱۸ به‌ هاوکاری دادگای تاییه‌تمه‌ند.

۲- هه‌ر که‌یس و بابه‌تیکی تر که‌ بکه‌ویته‌ خانه‌ی بازرگانی کردن به‌مرۆف که‌ له‌ ماده‌ی یه‌که‌می ئەم رێنماییه‌ هاتوه‌.

۳- ئەنجامدانی گشت جۆره‌ چالاکییه‌کانی تاییه‌ت وشیارکردنه‌وه‌ی نه‌هیشته‌نی ئەم بازرگانییه‌ .

۴- به‌رزکردنه‌وه‌ی راپۆرتی رۆژانه‌ و وه‌رزی بۆ دیوانی وه‌زاره‌تی ناوخۆ/به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی نه‌هیشته‌نی بازرگانی کردن به‌ مرۆف .

۵- هه‌ر ئەرکیکی تر که‌ له‌لایه‌ن به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی بازرگانی کردن به‌ مرۆف پێی راده‌سپێردریت.

۶- به‌دواداچوونی بارودۆخی کرێکاره‌ بیانییه‌کان به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی نشینگیه‌کان و به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی کارو ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی له‌ پارێزگا و ئیداره‌ سه‌ربه‌خۆکان.

۷- پاراستنى قوربانىنى بازرگانى كردن به مرؤف و داينكردنى شوينى حهوانه وه بيان تا يه كلابى كردنه وهى كهيسه كانيان.

ماددهى چواره م:

۱- كۆبوننه وهى ئاسايى ليئنهى ناوه ندى (۶۰) شهست رۆژ جاريك ده بيت له ديوانى وه زاره تى ناوخۆ به تاماده بوونى سه رۆك و ئه ندامان و بپياردهرى ليئنه.

۲- كۆبوننه وهى ليئنهى لاهه كى به شيوهى مانگانه ده بيت به تاماده بوونى سه رۆك و ئه ندامان و بپياردهرى ليئنه له ديوانى پاريزگكان و ئيداره سه ربه خۆكان.

۳- كۆبوننه وهى ئاسايى ههردوو ليئنه له حالته تى پيويست و له ناكاو له ههركاتيكا دا.

۴- كۆبوننه وهى ئاسايى و ئاسايى ئه نجام ده درييت به تاماده بوونى ۳/۲ ئه ندامانى ههردوو ليئنه.

۵- ده رچوونى برياره كان به ره زامه ندى (۱+۵۰) ئه ندامانى تاماده بوونى كۆبوننه وه كه ده بيت و له كاتى يه كسان بوونى ئه ندامانى كۆبوننه وه به ده نكي سه رۆكى ليئنه يه كلاكه ره وه ده بيت.

ماددهى پيئنه م:

كار به هيچ بپيار و فه رمان و به بيان و ريئمايييه ك ناكرييت ناكۆك بيت له گه ل ياساى ژماره (۲۸) ي سالى ۲۰۱۲ و ئه م ريئمايييه.

ماددهى شه شه م:

ئه م ريئمايييه له رۆژى بلاو بوونه وهى له رۆژنامه ي (وه قايي كوردستان) كارى پيئنه كرييت.

كريم سنجارى

وه زيرى ناوخۆ